

**Nauicula siue speculum fatuoru[m] Prestantissimi
sacraru[m] literaru[m]**

Geiler von Kaysersberg, Johannes

Argentorati, 24. Jan. 1513

44 Committentiu[m] se p[er]iculo (wog narre[n]) Nole. Periculo peccati
mortalis se [com]mittere: p[er] peccatum mortale recidiuare/ in
[con]suetudinis voraginem se p[re]cipitare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70346)

Cōmittentiū se periculo

sum corda dicēdo: de ꝑse. dist. i. qñ. Scio em̄ qz mibi dicitis: Nihil nol
ui orare: eleuare mētē nescio: d'cuotio qd sit ꝑsus ignoro. Habes ec
2 ce h' vltimū exercitiū. Attēde cantū/ vestes sacras/ saltē picturas in pa
rietibz intuearis: z qd significēt cogita. S; malles scio exire in cemitē
riū z in gramine ad solē ꝑsterni: z dignis fodere in pulucre. Fac ḡ qd
vis: z attēde qd facis. Dū gramē aspicias: veniat tibi in mentē possibi
litas resurrectōis corpis nri. Ecce ex granis aridis tritici exurgit leta
seges: z ex nuce ꝑcerissima arbor: s; z ex cinere fit vitz lucidissimum.
Quid ḡ ipossibile/ si ex cineribz corpis tui tādē resultat corp' tuū? Ut
de in sūma ꝑdicatiū Resurrectio: aut in spe. morali Tuncētū. Nec ḡ
facias in tēplo: z in honore habeto qd z Ch'is in tāto habuit honore:
q' illic ꝑntari voluit etatis sex hebdomadaz/ repiri in eo duodenis: in
ipm ꝑmo cū intrass; Hierosolymā ingredi z purgare. Et vos q' ꝑuer
si estis ad dñm/ z faciē vsus celestē vultis Hierosolymā: zelū dei ꝑces
pistis ꝑ dei grā: sit instar Ch'i ꝑmus ingressus in domū dñi: ad extus
pādū tēplū h' ꝑbanātes suis garrulatōibz/ suis obambulatōibz/ in qes
rudimbz/ z alijs similibz abusionibz: q'tenus h' grām/ alibi glām ꝑsequi
mcreamur eternam.

Feria. v. post festum Pasche. xx. Aprilis:

Mane hora sexta ad penitentes Argentine.

Stultoz infinitus est numerus. Eccl. i. Euangelium.

M Quidragesima quarta turba stultoz est: ꝑterue z spontanee
se piculo ꝑmittentiū (Fall narrē/ wog narrē/ wogbelf) q' se
piculis inijciūt aie vel corpis: z nō instar Magdalene stāt
ꝑseuerātes in bona vita quā inceperūt. Dñe de' q' putat
iam hāc fatuoz turbā intrare/ q' recidiuant: Nō sic Magdalena/ s; sta
bat ad monumētū ꝑseuerāter. De piculis aie erit ꝑncipalior sermo:
ꝑnt bi fatui tribz nolīs dinosci.

Prima nola est: piculo peti moralis se ꝑmittere. Nolūt qdā pecca
re: z tñ ꝑctōz occasiones nolūt dimittere. Et q' sunt (ais) illa picula:
Sūt obiecta/ oblectamēta z obrecta: hec sunt tria scādala/ tres offensi
onis lapides (Drey Struchstein) q'bz impingētes cadimus. Primus
ḡ piculū siue lapis scādali (Struchstein) sunt obiecta. Sūt qdā vt pu
tāt penitētes/ q' tñ obiecta nō amouēt z scādala de via: in q'bz sciunt se
frequēter corruisse/ neq; se diu qñ corruāt seruare posse: puta tenentes
apud se ꝑcubinas: aut seruiētes in locis vbi sunt iuuēcule lubice zc.
hoies ludo aut alijs vitijs dediti. Quanta fatuitas hec est: putas te
nō calcifici stās ad ignē: z farina nō aspgi stans in molēdino: Si nou
vis māducare carnes porcinas: vt qd ad fumū ꝑdēt ad huc farcimia
na: Putasne qz sis ve penitēs: Erras plane. Est satisfactio fm Aug.
ꝑctōz causas excidere: z coz suggestiōibz aditū nō indulgere. Sed

nis: et quō oēs causas excludere est mihi fomes quē vsq; in mortem ne-
 mo auferet. frater nō dicit oēs cās: scio q; fomes et si diminuat et in-
 clinatio nō tñ oino tollit nisi p miraculū. Loq; Zugu. b de causis p-
 pinq; qles sunt libido et consuetudine vel actu peti relicta: et aliq; reliq;
 peti pteriti: et exteriores occasiones: vt loc⁹/societas mala et hmoi. Ne
 cause p satisfactōem in hac vita tollunt: q;uis fomes q̄ e causa remoz-
 ta peti actualis nō tollat totalr p satisfactōem in hac vita: rsi debilitet. ¶
 Hec Tho. dist. v. q̄ra. Secūdu piculū et lapis scādali sūt oblectamē-
 ta pmoz mortū. Sūt q̄ postq; tacti sunt aliq; cogitatōe et pmo motu
 delectatōis in sensualitate/bñ considerāt piculū imminere si diutius peti
 nuerint: negligūt q̄ eicere de sinu cordis p̄mū cogitatōis et delectatio-
 nis pceptū: pmittūtq; se piculo tali: q̄ fit vt tādū ludāt cū tali cogita-
 tōe et delectatōe: q̄ usq; tādē fiat mortale: qd̄ tūc vtiq; erit qñ aduer-
 tes piculū: et q; p̄ra deū ē: rñ p̄sentit: et si nō in actu/tñ in delectatōe
 quā sentit de actu cogitato. Vide Antif. q̄ dicit q; in illecebra carnali
 q; sp̄ duplici petō. s. omissionis et pmissionis peccat. Itē vide Udalr
 cū de Argen. qñ rō supior intelligit p̄sentire. Cui assimilabo bos fatū
 os: Ligurienti viso: q̄ in fornē carunculā parit: nō maiorē muri: in q̄
 nulla figura apparet visis: s; lambēdo eā diu/tādē effigiat in formā vs-
 si. Sic illi faciūt: p̄mo pariūt in mēte crudam cogitatōem sine affectu
 deinde tam diu lambūt p̄ p̄nuam eius in mēte reuolutōem et delecta-
 tōem: q; tādē capit formā peti mortalis. Siles puto puero assanti/
 q̄ frustratim decerpit iecur: et sudorē de pullo stillatē. s. pinguedinē ex
 calore ignis prumpētē ligurit digito q̄ usq; totū deciderit: q̄ facto a
 matre punit et vberat vgis. Sic sic assat cogitatio q̄ usq; calefit bō: et
 incipit ei os madefieri ex appetitu: tūc ligurire incipit p̄ delectatōem
 et putat se custodiri ne cadat in p̄sensum: q̄ peccaret mortale: s; decipi
 rur: q; totū cadit epar: cū putat se frustulū dūtaxat velle decerpe. Sic
 fatui pereūt: s; prudēs et circūspect⁹ nō sinit tētatōez ad hos terminos
 puenire. Nā prudēs intelligit de p̄teritis p̄ xp̄ientia: qñ tētatio velit i-
 gruere: sicut b. Gregori. sup illd̄ Job. xxxix. Ubi audierit buccinā. dicit:
 Ubi p̄cul odorat bellū. Scōz inq; p̄uida discreto/dū solertē circū
 q; p̄spicit in altū posita/p̄usq; veniat culpa dephendit: eāq; q̄ vigilā-
 ter p̄notat/ eo forte declinat. Et tu q; fac silt/ ne cadas: s; stes cū Ma-
 gdalena fortē. ¶ Tertū piculū siue lapis scādali q̄ possit ē ad huiū/ sūt
 oblecta. s. dubia. Sūt aliqñ circa agēda doctoz opimōes: q̄busdā dis-
 cētib; q; sic opari liceat: alijs ecōtra asserētib; q; n̄ liceat/ imo sit petiū
 mortale. Fatui igit p̄te tutori relicta min⁹ tutū assumūt. Hi sunt q̄
 sup orā fluminis et litore incedere volūt cū piculo: et p̄nt tute in regia
 via ire (Als mittē hindurch so fellest du nit) et securius est. Et hec pla-
 ne magna fatuitas ē: p̄sertim in religiosis: in q; rēgla iusta necessitas
 vel euidēs valde vtilitas admittit dispensatōem: s; ab eo q̄ p̄r dispēsas

Comittentiū se periculo

re. Ceterū dubia interpretatio p̄cepti piculosa est: sicut pons semiputris
dus aq̄ p̄cipitis z pfunde: de q̄ dubiū est: an sub trāscunte corruat/ an
sublīstāt. Et quāta q̄so ē hec in religioso fatuitas: q̄re vult aliq̄s (qui
maiora p̄ l̄ho decreuit subire certamina/ z oīa reliq̄t in seculo) se cōs
mittere piculo p̄ modico motu pp̄ie volūtatis/ vel p̄ puo p̄modo i in
certa opinione sua vel alteri? vt si deo approbet illā opinionē/ euadat si
ne lucro meriti: si at̄ reprobet eā dānet. Maxime cū tales opinionēs
q̄nq̄ piculosiores sint q̄ apte trāsgressionēs: q̄ vbi scit hō se delinq̄re/
inde facile colligit. vbi at̄ hō nescit se peccare z insup̄ credit licere: inde
nisi in morte pure p̄terit. p̄pter falsam spem q̄ forte licuerit vel min⁹ in
eo peccauerit: baculo arūdineo z p̄fracto iunitēs volūtās bonaz pla
na via regia d̄z incedere z securā: z relictis dubietatū diuerticulis q̄si
suspectis latronū semitis/ aptos z certos iustoz calles ambulare. In
terptatus fuit serpens Eue p̄ceptū d̄ni dicēs: Nequā p̄. z perijt Eua:
Tene q̄ p̄tem tutiorē. Hec lati⁹ p̄seq̄t̄ frat̄ David: quē vide in. v. p̄fes
ctu ca. v. Hec dixi p̄ vos o sorores: ad q̄s mihi sermo p̄ncipalior est
Ceterū si de hac materia q̄s diffusiorē determinatōem h̄c voluerit: vi
deat b. Tho. in q̄dli. z post eū in summa Ange. z alijs sūmis de p̄ris
opinionibz doctorū: itē Scotū in p̄logo: z p̄cipue Bersonē in trac. de
p̄tract. p̄te. ij. p̄positōe. xij. z in suis rel. moralibz: z Nyder in suo p̄sola
torio p̄scie. Tene q̄ certū/ z dimittite incertū: ait Aug. z q̄ amat piculū/
p̄bit in illo. Dicit Berson: Exponere se piculo pcti mortalis/ ē pctm̄
mortale. Vel sic: Agere incertū z dimittere certū in materia morali ē
pctm̄ mortale: si tale sit icertū q̄ sit mortale nō solū p̄ p̄iecturas leues
aut ex suspitōe tepida z scrupulosa pueniēte ex nimio cadēdi timore i
via dei. Sed intellige dū tale est vehemēter z pbabilr certū/ eā sic op̄
positū vel magis: tūc em̄ illud qd̄ agit̄ mortali culpa nō carebit: aliter
z nō optet. Ecce p̄mā nolā/ q̄ insigniti sunt hī fatui. Qui z in speculo
fīles reputant saltāti temere in fontē: quēadmodū fecit Hero. de quo
Masse⁹ Uegi⁹ li. iij. ca. v. de p̄seuerātia. Et qd̄ aliud sunt iuges occa
siones z tēratōes pctōz/ q̄ q̄dam p̄tinue aq̄z de terra maledicta cor
dis n̄ri scaturitōes: q̄bz dū minime putam⁹ (q̄z increfūt z inūdat) sub
mergimur: Dic q̄ d̄no cū Psal. Saluū me fac qm̄ intrauerūt aq̄ vsq̄
ad aiām meā. Stultus ille apd̄ Poggiū in fontē p̄icit̄ pfundi⁹ aut mis
nus pfunde/ iuxta magnitudinē stulticie sue. Si vis applica ex Pō
gio de venatōis z aucupij summa amētia. Habes z infra eādem face
tia. xxiij. D. de venatoribz. Nō sic nō sic cade/ sed cū Maria Magda
lena mane fix⁹ stās foris/ caue ne periculo te p̄mittas peccādi mortālī
quēadmodū dicit. Et tātum de p̄mā nolā.

¶ Secda nolā: p̄ pctm̄ mortale recidiuare. Sūt q̄ pedetētim percūt p̄
b q̄ se solū p̄mittūt p̄dictis piculis: s̄z isiliūt temere z sp̄tanee in pctm̄
mortale: sicut rana q̄ de luto z palude pctōz fuit dei miscōia extracta

et in puluinar sericū locata suauis et floride p̄scie/exilis itez in lumē vñ
 extracta fuit. **O** miser canis redies ad vomitū et sus lota in volutab
 bro: vt qd fatuella auctula exilis de manu dñi: Justoz em̄ aie in mā
 nu dei sunt: et in man⁹ diaboli te tradis. Nōne grādis stulticia: Silēs
 bi sūt Empedocli: de q̄ legit qz spōre sese iecit in ignē: vt recitat in spe
 culō hist. li. xliij. c. iij. et in vitis p̄hoz. et in Hora. de ar. po. in fine: et in
 spe. stul. allegat ad h̄ Au. Sel. xvij. Quid em̄ aliud ē pctm̄ q̄ ignis: q̄
 dū sup̄cciderit/solē iusticie videre nō poterim⁹? Quippe q̄ pctā inter
 deū et nos diuisione faciūt: et sunt veluti nebule et nubes: s̄m q̄ d̄t dñs
 Ego q̄si nebula delebo pctā tua et velut nubem iniquitates tuas. Vere
 ignis p̄sumēs sūt pctā: cū insilueris in ignē hūc et te corripuerit: om̄ia
 bona tua absumit: et deuastat grām. f. virtutes tres theologicas/ q̄ttuoz
 cardinales infusas: s̄m doctrinā scti Tho. cū oib⁹ eis annexis: s̄ et do
 na sp̄sscti grās factales. Nō curā vtiqz s̄ et diuitē et grādē sup̄pellecti
 lē p̄burit ignis iste: tūc tūc stabis instar ei⁹ q̄ oib⁹ bonis suis p̄uar⁹ so
 lus euasit. Et qñ recuperabit q̄so diuitias tātas labore et industria q̄n
 tas amisit: Paz. pecunie forsita naturalū bonoz manu adhuc tenes
 naturalia tibi reliq̄t fateor: s̄ nō nisi infecta: diminuit em̄ pctm̄ inclias
 tōcm̄ naturalē ad bonū/ eo mō q̄ deducit h̄. Tho. j. ij. Nō erit tñ plane
 tāta facilitas ad deū p̄uertēdi q̄nta p̄us inerat: difficil⁹ ml̄to p̄uertēdi
 Et cur ita? Ob h̄ primo: qz efficit hō debili⁹ ad resurgēdū. Videm⁹
 q̄ q̄nto plus piscis/lep⁹ vel auis in reti vel laq̄o se agitat/tātomaḡ se
 inuoluit et min⁹ euadit: et qñ credit effugere p̄ chordā retrahit a volatu
 Sic numiz pctōi diuit⁹ manēdo in pctō stricti⁹ p̄ p̄suetudinē (vt d̄t) **S**
 capif: et q̄nto pluries reiterat/tāto magis hō ad resurgēdū debilitat: et
 qñ p̄ponit p̄ p̄niam euolare/p̄ chordā male delectatōis et p̄suetudinis
 retrahit. Sc̄do iō qz diabol⁹ efficit fortior et aiosior itez ad inuadēdū.
 Nā latro p̄siderās se p̄spe et sine rep̄ensione homicidiū pegisse/au
 dacioz fit et eo aiosior ad latrocinandū. Sic et diabol⁹ cū semel tētādo
 hōiem vicerit et pctō occiderit/tāto audacioz efficit itez ad hōiem ins
 uadēdū. qd̄ Matt. xij. dñs inuit in p̄bola de immūdo sp̄ū/ q̄ redit
 in hōiem quē reliq̄t et. Tu igit̄ fac resistas cū tētat⁹ succris: et a te rece
 det: q̄ si nō resistiteris/ s̄z nūratē te senserit/ forti⁹ attētabit. Inde d̄t scri
 ptura: Resistite diabolo et fugiet a vobis. Facit diabol⁹ qd̄ paterfamilias
 facere solet: q̄ circūiens vt clauū aliquē ferreū de pariete extrahat
 sigillatim singulos p̄bat: et q̄ndā inueniēs forti⁹ resistentē relinq̄t et ab
 eo recedit p̄cedēs ad aliū: quē si inuenit silr̄ resistentē/ itez p̄cedit q̄
 usqz ad aliquē p̄uenerit quē sentit nūratē: hūc magis et magis mouet
 et trahit q̄ usqz eduxerit eūdē. Sic et facit diabol⁹ de tētatis. applica.
 Tertio iō qz de⁹ est difficilior et tardior ad indulgēdū. Nā q̄ dñs suo se
 mel infidelis inuenit/ vir grām inuenit et veniā meret: multo magis q̄
 frequenter. Sic vir miscdiam inueniet a deo/ q̄ peccādo eius miscdiam

Committentium se periculo

Frequenter refutauit. Testis est Augu. in lib. soliloq. 2. recitat de pe.
di. iij. inanis. Frequenter peccas et lugens uentis uix meret. na ut ibidem dicitur
nihil profunt lameta si replicant peccata: nihil ualz a malis uentia poscere et
mala denuo iterare. Deus enim ut clemens princeps uentia petenti miseris
cordia facit: sicut iterati peccati ad iram et uindictam peccat. Est de hoc notabilis
figura. iij. Reg. ij. ubi dicitur: quod cum Semei peccasset in Dauid regnate Sa
lomone rege: sub eo impetrauit indulgentiam: sub isto pacto quod iret in Hier
usalē/ibi edificaret sibi domum: et non transiret torrentem Cedron: et in quibus
cuius die transiret/moreret. Quod placuit Semei: sicut uentis Hierusalem ser
uis cum fugientibus ab eo/descendit post eos de Hierusalem ad regem Beth. Cum
rer Salomo hoc cognouisset/misit Banaiā ut eum interficeret. Et quod est
Salomo hoc: Ipse Christus est: et ecce plus quam Salomo: hoc utique pacificus/qui
pacem fecit inter deum et hominem: pacem suam dedit etc. Miser Semei peccator est
quod deum offendit: sicut lachrymis indulgentiam obtinens: precipit sibi ut domum
stabiliat in hierusalem. i. in uisione pacis: et inde per peccatum non recedat/abs mo
riet. Sed quod post tres annos uult ire post seruos suos fugitiuos. Tres
anni sunt tres partes penitentiae: quibus impletis serui sui. i. carnales sensus fugiunt
de iugo spiritus et descendunt ad regem Beth. i. mundum: quod miser peccator non ad
uertens pactum quod promisit/relictum hierusalem. i. statu penitentiae vadit post eos per
pensum: et tunc excitatur dominus ad uindictam mittit Banaiā. i. iusticiam/et con
demnabit eum: et fuit nouissima hominis illius peccata peribit. Et Hieronimus. vij.
b. Ecce ignem impetocleum/peccatum homo ignem consumit. Utinam circa altum
ignem staret cum Maria magdalena ad sepulchrum. s. cordis tui: coram deo
quod ignis consumens est non bona/sed mala. Qui uenit in hunc mundum ignem mit
tere charitatis: quem uoluit accendi: quod utique accessus erat in corde beate
Marie magdalene/ut dicitur in euangelio home. et Duce. Exilires utinam in
hunc ignem o fratres/ut spiritus instar salamadre in eo habitares. Nemini quicquam
debeat nisi ut inuicem diligatis: et in igne tribulationum minime consumere
ris. Sed utinam hoc ignem templum cordis tui in quo habitare dicitur/succederes.
quemadmodum ille de quo Valerius li. vij. c. xv. templum Diane Ephesie per sola
gloria temporalia sequenda uoluit incedere: tu homo pro dei gloria/quam plane tua eter
na sequeretur.

Terna nola est: in consuetudinis voragine se precipitare (ein wybel) quod
iugiter absorbet ad profundiora. Nec extrema stulticia/cui in hoc seculo non
repro maior: que est committere se periculo peccandi/guinus in peccatum recidi
uare: sicut gustissimum in peccato per consuetudinem sordescere: et se quasi in voragine
precipitat et in ea absorberi. Est placet peccandi consuetudo barat. imane ipsa
est iuuenum alleatrix/senium isectrix/siectrix affectus et intellectus seductrix. Hol
kor lec. cxciij. b. Utinam etiam alia his addere poteris ad placitum. Iuuentu
re late ter inuadit et allicit. Greca enim narrat historia (ut dicitur Beda Pro
uer. xxiij. sup illud Adolesces etc.) Alexandri potentissimum regem et dominum
sore et in morbo et incessu Leonidis pedagogi sui non potuisse carere

Turba XLIII: XV

vitijs q̄b̄ puul^o fuerat imbut^o. Aristo. ij. Ethic. Nō par̄ interest sic vel
 sic p̄suetet. Quēadmodū senes p̄stringat z innectat nouerūt ip̄i: z b. z
 Greg. li. mora. xv. c. xx. §. xij. h̄ exp̄mit. Tenēt illū inq̄t p̄ue p̄suetudis X
 nes: q̄ sel̄ ceperūt atq̄ q̄tidie duriores existūt: z nō nisi cū ci^o vita finis
 unī. Affectū fallit z inficit. Audi Senecā epla. lxxxv. Dū inq̄t in vit
 tijs iacuerūt: euelli difficile ē: nō em̄ inq̄nati sum^o / s̄ ifecti. Itaq̄: (vt
 ait b. Aug. vij. solilo.) p̄uus risus. vir abolit^o: assidua p̄suetudo vituz
 in naturā p̄uertit: animus in scelerib^o p̄stricit^o vir euelli p̄t ab eis. Re 4
 ctū tādem iudiciū de culpis dirimit z subuertit. Patz hoc plane. vij.
 Ethic. de intempato: in q̄ p̄p̄ p̄suetudinē p̄sequēdi voluptuosa / corūpi
 tur bona opinio circa finē. Quid multar^o vez eq̄d̄ d̄t Aug. in Enchi:
 ca. ij. Peccata inq̄t q̄uis magna z horreda cū in p̄suetudinē venerit /
 aut pua aut nulla esse credunt: vsq̄: adeo vt nō solū occultāda / s̄ etiaz
 p̄dicāda diffamāda: q̄ videant. Fitq̄: illd̄ Esa. iij. Pctm̄ suū q̄si Zodo
 ma p̄dicauerūt. Experimur p̄fecto h̄ in adolescētib^o: q̄ mirū in modū
 tremūt cū peccare statuit timētes. Ectez vbi p̄sueuerunt / sine oi timo
 re dei z erubescētia hoim̄ in vitia prumpūt: s̄ semetip̄os audacter p̄
 culis inq̄ciūt. Silēs plane Marco Curtio: de q̄ Orosi^o li. iij. Repē z
 re (inq̄t) medio vrbis terra dissiluit vastoq̄: p̄ruptu biātia subito inter
 na patuerūt. Manebat diu ad spectaculū terrore q̄: cūctoz patētī vo
 ragine impudēs spec^o: nefariāq̄: viui homis sepulturā dijs interp̄tib^o
 expectabat. Satisfecit improbis saucib^o p̄cipitio sui M. Curti^o vir
 eq̄s armat^o: iniecitq̄: crudeli terre inopinātā satietatē. Cui par̄. esse
 q̄ ex tāta pestilētia mortuos p̄ sepultura suscipet / nisi etiā viuos scissa
 forberet. Hec Orosi^o. Quid aliud q̄so faciūt p̄suetudinarij / q̄ q̄ se in
 baratz p̄suetudis inq̄ciūt: in q̄ p̄sus absorbent / vt inde nunq̄: aut vix
 redire possint: plane viui in infernū descēdūt. Cū Lazaro sepulti is
 cēt in vitijs: z lapis ḡuissim^o p̄suetudis eis supposit^o est: z nō nisi fletū
 dñi z clamore grādi resuscitari z extrahi de lacu miserie z p̄fundo. fes
 cis p̄nt: p̄cipue si sepulchz h̄ depictū fuerit adulatorib^o: quēadmoduz
 maiorz z nobiliū sepulchra depingi solēt. Sic vtiq̄: p̄ncipū z nobiliū
 vitia excusari immo ornari z iustificari solēt linguis adulatorz: q̄ fit
 vt de sepulchris rarissime erurgāt / p̄ssi lapide p̄suetudis z ornamento
 adulatorz. S; qd̄ vis: peribimusne z desperabim^o / cū sic sim^o p̄suetu
 dine obruti z p̄ssi absorptiq̄: in p̄fundo: Nō plane. Et quid ḡ agem^o?
 Hoc qd̄ agere solz q̄ in latrinā cecidit. Nōc puta attētat se sustentare et
 nitit̄ ascēdere / q̄ten^o saltē os de p̄fudis stercoz / erigat: z sic clamare icē
 pit z aduocare hoies in sui subsidiū: q̄b̄ absentib^o / p̄mittit se deo: ozo
 nib^o intēssissime dās operā: z vouēs deo z sc̄tis vota sua. Tridē z tu fa
 cito. Si p̄suetudine peccādi opp̄ssus iaces in luto vitioz: fac p̄mo qd̄
 in te ē: cūtere in ḡriū: z his vttere remedijs q̄ a doctorib^o sc̄tis tradūt
 in summa vitioz Lugdo. in spe. morali: z alibi: q̄ ibi vide. Secdo. cla

Potentum

ma et voca viros sanctos scriptos: quibus replica tua miseria/ ut per te deus oriet/ ut tibi consulat. Cum bonis prececa ambula/ vitando malos. Tertio in omnibus et ante omnia et post omnia ora deum: et ad eum clama toto corde. Fac quod beatus David: clama cum eo: Saluum me fac deus: quoniam infirmus sum in limbo profundo: et non est substantia. Vere non est substantia talibus consuetudinariis: quia spiritus et indefinenter descendunt in profundum. Verum multo periculosius/ si ita in profundum malorum descenderint et puenerint ut premantur. Non sic frater non sic/ sed cum David dic: De profundis clamaui ad te domine: domine exaudi vocem orationis mee. Clama de ventre piscis de profundo maris cum Iona: ut te cuomat ad littus. Rogemus dominum.

Die. viij. Pasche. xiiij. April. pfectu sancti Georgii

Stulorum infinitus est numerus. Eccles. i. Evangelium.

O Quadragesima quarta turba stulorum est: stulorum potentium (Swalet narrat) Ipsi sunt qui stulti nullo modo esse volunt/ cum tamen sint maximi. Primum autem dinoscitur nolis septem.

Prima nola est: velle reputari sapiens: nolle de stulticia corripitur: semet de sapia iactare. Est hec ecce nola prima/ de qua istorum tres facere possit. Volunt tales reputari ab alijs sapientes. Mira stulticia/ plus credere alieno iudicio quam proprio. Plus alijs de te quam tu tibi credere nolis: nonis quam tibi sit curia supeller. Nolunt de stulticia corripitur. Corripit sapiens/ et diligit te: stultum/ et odiet te. Corripuit Alexander suum vicedominum/ quia se corripuerat. Etiam inquit scis quia nemo tam perfectus quam delinquitur: tu autem tanto tempore mecum fuisti et non me corripuisti de errore: aut igitur tam ignarus es quam non considerasti: aut si considerasti et me non monuisti/ fraudare me voluisti. Vide in Hol. Silite in spe. morali de quodam principe: quem admodum et superius in quodam sermone alphabeto. xiiij. lra. X. tactum est. Volunt et hi fatui laudari: quod si factum non fuerit/ seipos laudant. Signum nimium gradus stulticie/ ponere laudem suam in eum locum ubi pessime situata est. scilicet in os proprium. Laus propria sordet in ore. Nonne tibi videtur fatuus scius/ qui seipsum predicat et celebrat/ si quam alij eum colere benedicere et predicare renuerint?

Secunda nola: vilia et fatua tractare. Plane hi cum fuerint sil in uentum et putant magna et ardua tractare (so ist es von der genf wege) Et non dum quirit in scirpo. i. in planissimis cespitatur: et ad omnia instar achademis eorum hesitat/ stultitates quemadmodum hines ne in sale crescant cobibeant. Nota est historia. Iuuenes maiores statuerant occidere/ ut ipsi eis succederet in dignitate consulat. Itaque cum singuli quos suos patres debere occidere conclusum esset: unus ex eis patrem suum abscondit. Cumque vicine ciuitates videret quia consulatus ex tam inexpertis iuuenibus stare: una ex eis eos deridendo consuluit quid eis agendum foret/ eo quod hines in sale quod multum eis erat scatere inciperet. Cum igitur crebro super hac re quid ruderent et consilium daret consulauissent/ neque inueniret: pulsusque capane frequenter info-